

"İklim değişikliğine, sera gazlarının, özellikle de karbon dioksitin atmosferde birikmesi neden olur. Nükleer enerji karbon dioksit açığa çıkarmaz. Öyleyse, iklim değişikliğinin önüne geçmek için nükleer enerjiye ağırlık verilmelidir". Bu tarz basit çıkarımlarla çok sık karşılaşıyoruz. Oysaki konu, daha derin bir analiz gerektiriyor.

Öncelikle, Oxford Araştırma Gurubu'nun (Oxford Research Group) 2007 yılının mart ayında yayımladığı "Güvenli enerji mi?" (" Secure Energy ? ") adlı raporunda altını çizdiği üzere, nükleerin sera gazı açığa çıkarmadığı tam olarak doğru değil. Raporu hazırlayan analistler, Hollandalı bilim adamlarının yaptıkları çalışmalara dayanarak, nükleer enerji üretimine ilişkin zincirin tümünün dikkate alınması gerektiğine işaret ediyor: uranyum madeninin çıkarılması, santrallerin inşası, santrallerin sökümü vb. işlemler kayda değer oranda sera gazı salınımına yol açıyor.

Yapılan hesaplamaların daha da netleştirilmesi gerekiyor. Ancak, söz konusu rapor, nükleer sanayinin sunduğu istatistiklerin karşıt-uzman çevrelerce değerlendirilmesinin faydalı olacağı tavsiyesinde bulunuyor. Aslına bakılırsa, hiç kimse, nükleerin sebebiyet verdiği sera gazı salınımının kömüre nazaran oldukça düşük seviyede olduğu gerçeğini inkar etmiyor.

Bu tespit, gaz salınımlarının önemli oranda azaltılmasına olanak tanıyor: Areva [Fransa'da nükleerin yakıt tedarik zincirinin tümünü yöneten] şirketinin halkla ilişkiler sorumlusu Bertrand Barré "Nükleer, küresel enerji üretiminde Suudi Arabistan'da petrol üretiminin oynadığı role eşdeğer bir role sahip" yorumunda bulunuyor.

Yine de nükleer enerjiye geçişin hızlandırılması mevcut durumu ne ölçüde değiştirebilir? Geçen Mayıs ayında, IPCC (Hükümetlerarası İklim Değişikliği çalışma Grubu) Bangkok'da yayımladığı raporda, "dünya genelinde elektrik üretiminin %16'sini karşılayan nükleer enerji 2030 yılında %18'lik bir paya sahip olabilir" tahmininde bulundu. Bu tür bir dengeye ulaşabilmek için, var olan nükleer parkın iki katına çıkarılması gerekiyor: şunun da belirtilmesi gerekir ki, uzmanlar, gelişmekte olan ülkeleri göz önünde bulundurarak, elektrik tüketiminin önümüzdeki dönemde önemli ölçüde artacağı varsayımında bulunuyor.

Fransız Nükleer Enerji Derneği'nden Francis Sorin'e göre, " yirmi ila otuz yıl içinde nükleerin makul bir gelişme kaydedeceği düşünülürse, yani 440 reaktörden 880 reaktöre geçileceği varsayılırsa, bu durum [küresel ısınma sorunu için] tam bir çözüm teşkil etmemekle birlikte kat edilmesi gereken yolun büyük bir bölümüne karşılık gelecektir". Ancak bu "makul" büyümenin bile gerçekleşebileceği kesin değil. Öncelikle nükleer silahların yayılması riski nedeniyle: Bağımsız uzman Pierre Radanne'a göre, "Nükleerin geliştirilmesi sürdürülebilir bir barış ortamının olmasıyla mümkün olabilir", oysaki "bu içinde bulunduğumuz yüzyıl doğal kaynaklara ve suya ilişkin rekabetin artması nedeniyle şiddet dolu bir yüzyıl olmaya adaydır". Barışçıl bir nükleer sanayi geliştirmek istediğini iddia eden İran'ın durumu gösteriyor ki, nükleer silahlara yönelmeden, sadece nükleer bazlı elektrik üretmek zor.

KURAKLIK TEHDIDI.

Uzmanlar ayrıca endüstriyel kapasite probleminin de altını çiziyor: Francis Sorin'e göre " Sanayinin, özellikle de metalürji sektörünün önemli boyutta bir nükleer büyümeyi garanti edebileceği kesin değil". "İki gün içinde 200 adet reaktör gövdesi siparişi veremezsiniz".

Şaşırtıcı olan bir başka unsur da su: nükleer, iklim değişikliğinin kurbanı olabilir. Özellikle de iklim değişikliği sonucu su kaynaklarının azalmakta olduğu dikkate alınır. Genellikle nehir kenarlarına inşa edilen nükleer santraller, soğutma işlemi için önemli miktarda su pompalamayı gerektirir. Kuraklık olduğu durumda susuz kalabilir ve bunun akabinde devre dışı olabilirler.

Son olarak, nükleer iklim değişikliği ile mücadelede rol oynayabilecek olsa da, bu rol ancak küçük bir rol olabilir. Fransa'da EPR (Avrupa Basınçlı Su Reaktörü) bu seyri tersine çevirebilir mi? Pierre Radanne, " Su anda EPR'ye ihtiyacımız yok" diyor ve ekliyor: "elimizde enerji tasarrufuna gitmek gibi bir anahtar olmasına rağmen, gereğinden fazla elektrik üretiyoruz. Risk, enerji tasarrufuna ilişkin programlara ayrılması gereken maddi kaynağın EPR'ye aktarılma riskidir".

Fransızcadan çeviren: Sezin Topçu

Le Monde - 25 Mayıs 2007 - Hervé Kempf

